

Časopis pro cesty na kole
CYKLO
turistika
1/2004
leden
49 Kč/79 Sk
www.cykloturistika.cz

Dva nové seriály – domácí výšlapy a základní technická poradna

časopis pro cesty na kole

CYKLO

turistika

slo – město polárníků

Děti a kolo

rady a tipy, sedačky, vozíky, půlkola a dětská kola

Malajsie

po stopách historické Highway 1.

S dětmi v Českém Švýcarsku ■ Pitkovický potok

■ L&M na Fidži mezi potomky kanibalů ■ Víkend s dětmi kolem Sečské přehrady

Sáhnout si nejen na dno Afriky

text: Slávka Chrpová, foto: Petr Jahoda

Petr Jahoda navštěvuje nejdlehlší kouty planety, kde objevuje poslední stopy přírodních národů. Své zážitky z nedávné velmi náročné cesty na kole rovníkovou severní Keňou shrnul v knize S horským kolem na dno Afriky. Bylo to setkání s opravdovým dobrodruhem a z jeho vyprávění jsem si opět uvědomila, jak málo stačí k tomu, abychom se sebrali a jeli objevovat i ten nejzazší kout světa.

■ Proč ses vydal zrovna do Velkého afrického příkopu, určité jsou jiná místa v Africe, třeba i zajímavější.

To určitě. Ale Afriku jsem si zamiloval a Velký africký příkop – to je přesně ta černá horká Afrika, v které žije nejvíce přírodních národů, dá se říci na celém světě. A většina jich pak žije na hranicích mezi Etiopií a Keňou. Je to jedno z posledních míst, kde se Afrika po celá tisíciletí téměř nezměnila. Tyto národy žijí na úrovni doby kamenné.

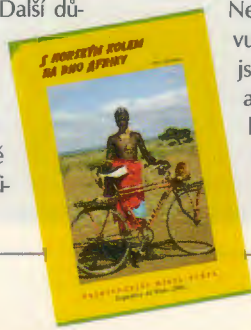
Kromě toho je to zvláštní geologický útvar, který je vidět dokonce i z kosmu. A právě zde, na dně Velkého afrického příkopu, začal vývoj člověka, je to tedy kolébka lidstva. Tady byly nalezeny v roce 1994 vůbec nejstarší pozůstatky předchůdců člověka staré 4 – 5 milionů let. Toto místo leží nedaleko od vesnic národa El Molů, kteří byli cílem mé expedice.

■ Jak dlouho jsi cestu k El Molům plánoval?

K El Molům jsem se chtěl vrátit dlouho, neboť jsem je navštívil již dříve, ale tehdy jsem tu byl autem. Nyní jsem byl v Nairobi se svými přáteli na Safari a nápad podívat se znovu za tímto národem se zrodil spontánně právě zde. Neměl jsem zrovna v Čechách žádné závazky, a tak jsem ani chvíli neváhal.

■ Kdy jsi expedici podniknul, jak dlouho trvala a proč jsi ji jel právě na kole?

Expedici jsem uskutečnil od března do května minulého roku. Přímou na kole jsem jel zhruba měsíc. Část cesty jsem absolvoval autem a autobusy, na kole jsem jel jen tam, kam se jím prostředkem nedalo jet. Další důvod byl finanční. Kdybych si měl najmout auto, stálo by mě na jeden den stejně jako koupě kola, to bylo asi 150 \$. Auto bych potřeboval nejméně na 10 dní, což bylo pro mě finančně neúnosné.

A potom nejsem ortodoxní cyklista. Cílem expedice bylo dostat se k přírodním národům, poznat tyto lidi a nikoli ujet celou trasu na kole.

■ Proč ses vydal do tak nehostinného kraje sám. Neměl jsi strach, že ti nebude mít kdo pomoci, když se něco stane?

Tuto akci jsem neplánoval, tak jsem se nemohl také s nikým dohodnout. Druhá věc je, že na tak náročné expedice jezdím rád sám, ne protože bych nechtěl nikoho s sebou, ale protože expedice je spojena s určitými riziky a rozhodováním, a tak bych nechtěl být omezen obavami někoho jiného nebo naopak někoho jiného obavami omezit.

■ Cestu jsi tedy dopředu neplánoval, přesto sis jistě připravil nějaké vybavení na takovou expedici. Co bys poradil na základě svých zkušeností našim čtenářům, aby si vzali s sebou.

Tady je má odpověď jednoznačná. Proboha, ať se mě nikdo nesnaží následovat. Já jsem měl cestu připravenou z hlediska toho, kam pojedou, věděl jsem, jak bude cesta náročná, co tam chci vidět. Ale protože jsem neplánoval, že v Africe budu jezdit na kole, tak jsem vyrazil na kolo naprosto nepřipraven. Ze základního vybavení jsem měl stan, pro soukromí a k ochraně věcí. Málokdo si troufne proříznout stan. Někdy jsem na něm v buši spával. Dále jsem měl s sebou deky. V Africe je teplo, takže toho moc nepotřebujete. U jezera Turkana je až 65 °C ve stínu. Prší tam velmi málo a pokud, tak déšť většinou nedopadne na zem, ale vypaří se ještě před dopadem.

Neměl jsem třeba vůbec tablety na úpravu vody, vitaminové preparáty. Z náradí jsem si koupil pouze základní vybavení, ale zapomněl jsem např. na centrovací klíč, takže když mi při převozu na autě udělali z kola osmičku, dal jsem ho na kámen a trochu poskákal. Další věc byla, že náradí je drahé a těžké, a já jsem

neměl brašny, tak jsem musel všechno táhnout v batohu na zádech.

S vodou jsem musel velmi šetřit. Za den jsem vypil 9 l a tři litry jsem měl jako rezervu na další den, kdybych nedošel od vody k vodě, což bylo někdy 70 – 120 km, a já jsem byl schopen ujet maximálně 60 kilometrů za den. Byl to opravdu těžký terén, ne příliš vhodný pro jízdu na kole.

■ Měl jsi během jízdy defekty a jak jsi řešil tyto situace?

Defektů bylo mnoho, protože jsem jel na kole nevalné kvality. Mělo sice odpruženou zadní i přední vidlici, ale jinak jsem na něm musel vyměnit kde co. Měl jsem s sebou dvě rezervní duše i sadu lepení, ty však padly v terénu plném kamení velmi brzo. Posledních 20 km jsem dojížděl po prázdném předním kole, protože už nešlo opravit, zkoušel jsem chvíli jet po ráčku, ale to hrozně klouzalo na kamenech, takže jsem na konec nasadil plášť a jel jsem po prázdném kole a po pláštích. Někdo by mohl namítnout, že jsem ho mohl něčím naplnit, např. mechem nebo trávou. To by šlo v našich zeměpisných šířkách, ale tam byl jen písek a kameny. I když i s těmi jsem to zkoušel, ale nefungovalo to.

■ Kniha má název S horským kolem na dno Afriky, sáhnul sis skutečně na dno a co pro tebe „být na dně“ znamená?

Sáhnout si na dno v těchto končinách znamenalo bořit se v písku, měl jsem i při těch 11 l na den stále málo vody, před sebou jsem viděl jen a jen písek. Honí se ti hlavou, že to byl opravdu hodně hloupý nápad. Nikdy jsem si však nemyslel, že bych tam mohl umřít. Nepřipustil jsem si, že to nepůjde dál. První taková „depka“ na mě přišla, až se to stydím říct, už po pěti kilometrech, kdy jsem teprve zjistil, co všechno mi na kole padá, jak je nepříjemné vézt všechno na zádech, jak se kolo při odpružení houpe atd. A že za den třeba ujeď jen třicet kilometrů, což je v našich podmínkách úkol na dvě hodiny.

■ Chystáš další expedice na kole nebo expedice vůbec a následně třeba knihu?

Ano plánuji další expedice na kole, ale ty by měly být ještě odvážnější, než byla tato, ale konkrétně bych o nich zatím hovořit nechtěl. Mělo by to být pro čtenáře překvapení.

Děkuji za rozhovor